



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **R.T.**, zast. Mgr. Ing. Klárou Böhmovou, advokátkou se sídlem Heršpická 813/5, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2017, č. j. JMK 70450/2017, sp. zn. S-JMK 185361/2016/ODOS/Ib, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6. 2020, sp. zn. 34 A 18/2017 – 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a posouzení krajským soudem

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného.

[2] Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Vyškov, odboru dopravy – dopravního úřadu, ze dne 1. 11. 2016, č. j. MV 37445/2016 OD/7 Ja (dále též „prvostupňové rozhodnutí“ či „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“), kterým byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o silničním provozu“), pro porušení § 4 písm. c) a § 17 odst. 1 téhož zákona. Toho se měl dopustit tím, že dne 28. 5. 2016 v 9:55 hodin řídil motorové vozidlo tovární značky BMW, RZ X, po dálnici D64, a v prostoru 5,0 km ve směru jízdy na Brno předjel jízdní soupravu jedoucí v pravém průběžném jízdním pruhu zprava. Při tom nerespektoval dopravní značení V13a šikmé

rovnoběžné čáry a dále dopravní značení V1a podélná čára souvislá. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

[3] Skutkový stav ve věci byl zjištěn v potřebném rozsahu. Bylo prokázáno, že stěžovatel při projíždění kolem čerpací stanice Shell jel v pravém průběžném pruhu za nákladní soupravou, kterou následně připojovacím pruhem zprava předjel a opět se před ní do pravého průběžného pruhu zařadil. Při tom vozidlo přešlo z pravého jízdního pruhu přes vodorovné značení V1a podélná čára souvislá, a v místě, kde navazuje krajnice na připojovací pruh z čerpací stanice Shell, přešlo i přes vodorovné dopravní značení V13a šikmé rovnoběžné čáry.

[4] Stěžovatel porušil § 17 odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť nepovoleně přejížděl nákladní soupravu zprava. Stěžovatel nemohl využít připojovacího pruhu k předjíždění vozidla jedoucího v pravém průběžném pruhu, k tomu by byl v souladu s předpisy oprávněn jen, pokud by od počátku jel v připojovacím pruhu, tj. přijížděl od čerpací stanice, a předpokládaným způsobem se následně zařadil do průběžného jízdního pruhu. Situace uvedená ve větě druhé, ani výjimka uvedená ve větě třetí uvedeného ustanovení na stěžovatele nedopadají, neboť nepřijížděl po připojovacím pruhu. Jeho obhajoba, že v levém pruhu se vytvořila kolona aut, která brzdila provoz, se nezakládá na pravdě.

[5] Z pořízeného videozáznamu je dále patrné, že stěžovatel při předjíždění nákladní soupravy porušil dopravní značení V1a podélná čára souvislá a V13a šikmé rovnoběžné čáry. Naopak z něj neplyne tvrzení stěžovatele, že při předjíždění povoleným způsobem přešel pouze značení V2a podélná čára přerušovaná. Tyto závěry podporuje i fotografie místa s vyznačeným dopravním značením. Obě jmenovaná vodorovná dopravní značení je zakázáno přejíždět nebo je nákladem přesahovat, pokud to není nutné k objíždění, odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikace nebo vjíždění na pozemní komunikaci z místa ležícího mimo ni. Tím, že stěžovatel zmíněná značení nerespektoval, spáchal přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.

[6] Námitka, že se žalovaný nevypořádal s odvolacími tvrzeními, byla uplatněna zcela nekonkrétně. Rozhodnutí správních orgánů tvoří jeden celek, navzájem se doplňují a i přes stručnost odůvodnění netrpí nedostatky či nepřezkoumatelností.

[7] Skutkový stav byl zjištěn v rozsahu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, sankce byla uložena na samotné spodní hranici zákonné sazby, stěžovatel proti samotné sankci nic nenamítal. Nepopíral ani to, že k předjetí nákladní soupravy zprava využil připojovacího pruhu. Výhrady proti videozáznamu a závěrům z něj plynoucím nekonkretizoval, svá tvrzení neupřesnil, ani nepodpořil důkazy.

II. Obsah kasační stížnosti

[8] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

pokračování

[9] Popírá, že by z videozáznamu bylo zřejmé, že nerespektoval vodorovné dopravní značení V1a a V 13a a že by k jízdě užil zpevněné či nezpevněné krajnice. Patrné je to, že předjel nákladní soupravu a že se do připojovacího jízdního pruhu zařadil až za dopravní značkou P04 „Dej přednost v jízdě!“. Nemohlo proto dojít k porušení dopravního značení V13a, patrné není ani porušení značení V1a.

[10] Na základě videozáznamu, byť doplněného snímkem ze serveru mapy.cz, nelze dospět k závěru, že stěžovatel uvedená dopravní značení porušil. Rozsudek je proto nepřezkoumatelný. Vzhledem k tomu, že místo ani spáchání přestupku nelze spolehlivě prokázat, mělo být postupováno v souladu se zásadou presumce neviny.

[11] Videozáznam pořízený Policií ČR nebyl proveden jako důkazní prostředek při ústním jednání, ani o jeho promítnutí mimo ústní jednání nebyl pořízen protokol podle § 18 zákona č 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů („správní řád“). Stěžovatel se proto nemohl seznámit se závěry, ke kterým prvostupňový správní orgán na jeho základě dospěl a následně se proti nim bránit. Nebyl proveden ani důkaz leteckými snímky pozemní komunikace ze serveru mapy.cz.

[12] Závěry správních orgánů, že na věc nedopadá § 17 odst. 1, věta třetí, zákona o silničním provozu, nejsou správné. Toto ustanovení výslovně umožňuje při jízdě v připojovacím pruhu předjíždět zprava. Vzhledem k tomu, že stěžovatel do připojovacího pruhu přešel až přes značku V2a, mohl nákladní soupravu předjet připojovacím pruhem za dodržení všech podmínek stanovených silničním zákonem. Podle § 2 písm. u) zákona o silničním provozu slouží připojovací pruh k zařazování vozidel do průběžného pruhu a přesně tímto způsobem jej stěžovatel využil. Zákon navíc žádným způsobem nezakazuje do připojovacího pruhu, je-li od průběžného oddělen značkou V2a, najet a následně při jízdě v něm vozidlo jedoucí v průběžném pruhu předjet a zařadit se před něj. Argumentace krajského soudu, že nezbytnou podmínkou je přijíždění po připojovacím pruhu, nemá zákonnou oporu.

[13] Navrhuje rozsudek krajského soudu i jemu předcházející rozhodnutí správních orgánů zrušit.

[14] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti stručně konstatoval, že námitky stěžovatele považuje za nedůvodné. Navrhuje její zamítnutí.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[16] Podle § 104 odst. 4 platí, že kasační stížnost není přípustná, opírá-li se o jiné důvody, než jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., anebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl. Takové námitky jsou nepřipustné a kasační soud se jimi nemůže zabývat (viz např. rozhodnutí NSS ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, nebo ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155).

[17] Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že správní orgán pochybil při dokazování tím, že důkaz videozáznamem neprovedl za jeho přítomnosti při ústním jednání. Uvádí, že se pro tuto vadu řízení nemohl se závěry, které správní orgán prvního stupně z videozáznamu učinil, seznámit a následně se proti nim bránit. Tato námitka tedy obsahově nesměruje proti rozhodnutí krajského soudu, ale proti postupu správních orgánů.

[18] Ze spisu krajského soudu NSS ověřil, že stěžovatel v řízení před krajským soudem žádnou takovou vadu správního řízení nenamítal a ani netvrdil, že by s obsahem videozáznamu nebyl seznámen. Naopak ve správním řízení a i nyní v kasační stížnosti, rozporoval závěry, které správní orgány na podkladě záznamu učinily. Konkrétně uváděl, že na kamerovém záznamu je zachycena posuzovaná situace jinak, než uvádějí správní orgány a že z nahrávky nelze zjistit porušení dopravního značení V1a a V13a. Námitka spočívající v tvrzeném pochybení správního orgánu prvního stupně při dokazování proto není přípustná.

[19] Soud se dále zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní kasační soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[20] Rozsah povinnosti soudu odůvodnit své závěry musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Podstatné je, aby se soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení tak, aby žádná z nich nezůstala bez náležité odpovědi. Odpověď na základní námitky v sobě může v některých případech konzumovat i odpověď na některé námitky dílčí a související.

[21] Veškerá výše uvedená kritéria rozsudek krajského soudu splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí, které je dostačujícím způsobem odůvodněno. Z jeho odůvodnění je zcela zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[22] Spornými zůstávají otázky, zda stěžovatel při jízdě porušil vodorovná dopravní značení V1a a V13a a zda mu zákonná právní úprava provozu na pozemních komunikacích, obsažená v § 17 odst. 1 zákona o silničním provozu, umožňovala za dané situace využít připojovacího jízdního pruhu a předjet nákladní soupravu zprava.

pokračování

[23] Stěžovatel namítal, že správní orgány nesprávně zjistily skutkový stav. Podle § 3 správního řádu, mají správní orgány povinnost postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu, tj. s požadavky na zákonnost jeho postupu. I bez návrhu musí zjišťovat všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu v řízení z moci úřední správní orgán ukládá nějakou povinnost (§ 50 odst. 3 správního řádu). Správní orgány hodnotí podklady pro rozhodnutí, zejména důkazy, podle své úvahy, pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (§ 50 odst. 4 správního řádu). Rozšířený senát v usnesení ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011 - 68, č. 3014/2014 Sb. NSS, mimo jiné konstatoval, že „*v řízení o přestupku postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku.*“ Stav bez důvodných pochybností je možné vyjádřit jako míru pravděpodobnosti, při níž neexistují rozumné pochybnosti o opaku (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 3. 2017, č. j. 7 As 313/2016 - 30). Tomuto požadavku správní orgány v projednávané věci dostály a současně stěžovatel žádnou relevantní argumentaci, která by byla způsobilá zpochybnit zjištěný skutkový stav, nevznsl. Pouze opakovaně obecně tvrdil, že na videozáznamu není vidět, že by přejel vodorovné dopravní značení V1a V13a. Stejně jako krajský soud je i NSS názoru, že skutkový stav byl v projednávané věci dostatečně zjištěn.

[24] Z videozáznamu, založeném na č. l. 7 správního spisu, NSS ověřil, že stěžovatel při projíždění kolem čerpací stanice Shell jel v pravém jízdním pruhu za nákladní soupravou, která byla v tu chvíli předjížděna zleva jiným osobním vozidlem. U výjezdu z čerpací stanice najel do připojovacího pruhu, nákladní soupravu tímto pruhem zprava předjel a následně se před ni zařadil opět do pravého průběžného pruhu.

[25] Ačkoliv kvalita nahrávky odpovídá tomu, že se jedná o záznam z palubní kamery vozidla Policie ČR, lze z ní dostatečně přesně určit místo, v němž stěžovatel do průběžného pruhu najížděl. Šlo o místo u výjezdu z čerpací stanice, tedy o místo s vyznačeným vodorovným dopravním značením V13a a V1a, která stěžovatel vozidlem přejel. Přesné umístění dopravního značení lze bezpečně určit i z části videozáznamu, v níž vozidlo hlídky Policie ČR místem projíždí. Na videozáznamu je rovněž vidět, že vozidlo řízené stěžovatelem najíždělo do připojovacího pruhu zcela plynule, a stejně plynule se po předjetí nákladní soupravy zařadilo zpět. Nešlo o tzv. „*myšku*“, ale o pozvolný manévr, k jehož realizaci bylo s ohledem na rychlost pohybujících se vozidel potřeba poměrně velké vzdálenosti, což spolehlivě vyvrací ničím nepodložené tvrzení, že se stěžovatel do připojovacího jízdního pruhu zařadil až za dopravní značkou P04.

[26] Pro závěr o tom, že stěžovatel při jízdě nerespektoval vodorovná dopravní značení a naplnil tím znaky skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, zcela postačují skutková zjištění, která správní orgány na podkladě videozáznamu učinily.

[27] Přes jaké vodorovné dopravní značení vozidlo přejelo při vracení se z připojovacího do průběžného jízdního pruhu, není předmětem tohoto řízení.

[28] Pro jízdu v jízdních pruzích obecně platí pravidla zakotvená zejména v § 12 zákona o silničním provozu. Podle odst. 1 tohoto ustanovení se při jízdě mimo obec jezdí v pravém jízdním pruhu, v ostatních jízdních pruzích je povoleno jet jen tehdy, je-li to nezbytné k objíždění, předjíždění, otáčení, anebo k odbočování.

[29] Podle § 2 písm. u) zákona o silničním provozu, je připojovací pruh *přídatný jízdní pruh určený pro zařazování vozidel do jízdního proudu průběžného pruhu*. Jde tedy o jízdní pruh sloužící výhradně k tomu, aby vozidlo zařazující se do průběžného pruhu mohlo nabrat dostatečnou rychlost a bezpečně se zařadit do plynulého proudu vozidel pohybujících se v pravém jízdním pruhu. Na začátku je připojovací pruh oddělen od průběžného pruhu podélnou čarou souvislou. Řidič zde může dosáhnout postupně rychlost jízdy umožňující plynulé zařazení vozidla do proudu vozidel jedoucího v průběžném pruhu v úseku, kde jsou tyto pruhy již odděleny podélnou čarou přerušovanou. Podle § 12 odst. 7 zákona o silničním provozu je řidič povinen užít před zařazením do průběžného pruhu připojovací pruh, je-li zřízen. Při zařazování z připojovacího pruhu do průběžného pruhu řidič nesmí ohrozit řidiče jedoucí v průběžném pruhu. Není-li připojovací pruh zřízen, je řidič povinen dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím v průběžném pruhu.

[30] Účelem připojovacího pruhu je umožnit najíždějícím vozidlům bezpečné zapojení se do provozu.

[31] Pro předjíždění vozidel obecně platí, že se předjíždí vlevo. Vpravo lze vozidlo předjet jen, odbočuje-li vlevo, a není-li pochyb o dalším směru jeho jízdy. Podle § 17 odst. 1, věta třetí, zákona o silničním provozu platí, že *při jízdě v připojovacím nebo odbočovacím pruhu se smí vpravo předjíždět též vozidlo jedoucí v průběžném pruhu*. Ve shodě se správnými orgány i krajským NSS odmítá účelovou interpretaci tohoto ustanovení, z níž stěžovatel dovozuje své oprávnění v dané situaci předjet nákladní soupravu zprava.

[32] Výjimka vyplývající z věty třetí uvedeného ustanovení, dopadá pouze na situace, kdy řidič najíždí na pozemní komunikaci prostřednictvím připojovacího pruhu. V žádném případě neopravňuje vozidla jedoucí v pravém jízdním pruhu připojovacím pruhem předjíždět, ale vztahuje se jen na vozidla, která v připojovacím pruhu jedou oprávněně. V takovém případě se nejedná o předjíždění, ale o využití funkce připojovacího pruhu, jak byla shora popsána.

[33] V nyní souzené věci stěžovatel nebyl v situaci předpokládané § 17 odst. 1, větou třetí, zákona o silničním provozu, ale při současném porušení dopravního značení předjížděl zakázaně nákladní soupravu zprava. K porušení § 17 odst. 1, věty první, zákona o silničním provozu došlo již v okamžiku, kdy stěžovatel zahájil předjíždění, tj. ve chvíli, kdy začal odbočovat doprava s cílem předjet nákladní soupravu. Pro předjíždění vozidel byl na dané pozemní komunikaci vymezen standardně levý jízdní pruh a bylo na stěžovateli, aby v případě, kdy mu dopravní situace neumožňovala před ním jedoucí jízdní soupravu bezpečně dovoleným způsobem předjet, přizpůsobil svoji rychlost a vyčkal, než k tomu bude vhodná chvíle.

pokračování

[34] V této souvislosti považuje soud za vhodné rovněž zdůraznit, že jakékoliv nedovolené předjíždění zprava je velmi nebezpečným manévrem, který bezprostředně ohrožuje nejen bezpečnost a plynulost silničního provozu, ale především lidské zdraví a životy.

[35] Vzhledem k tomu, že správní orgány ani soudy neměly pochybnost o tom, že stěžovatel svým jednáním porušil právní předpisy a oba přestupky spáchal tak, jak je popsáno ve výroku rozhodnutí, nebyla aplikace zásady *in dubio pro reo* v souzené věci namístě.

IV. Závěr a náklady řízení

[36] Z výše uvedených důvodů soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[37] Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, byť měl ve věci plný úspěch, žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu je soud nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. března 2021

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu